

Під час аналізу результатів дослідження за допомогою коефіцієнтів кореляції Пірсона і Спірмена було виявлено: 1) *обернений середній зв'язок* між статтю учнів і їхніми річними оцінками з алгебри, геометрії, фізики, хімії і географії. Учениці (дівчатка) 8 – 10 класів, які взяли участь у дослідженні й відповідали на завдання тесту, мали в середньому вищі річні оцінки з цих навчальних предметів, ніж учні (хлопчики); 2) *середній зв'язок* між статтю і типом учня «людина-техніка» (до цього типу учнів було віднесено переважно хлопчиків) та між типами учнів «людина-техніка» і «людина-художній образ»; 3) *обернений середній зв'язок* між типами учнів «людина-природа» і «людина-техніка», між типом учня «людина-техніка» і річними оцінками учнів із біології й географії та *середній зв'язок* між типом учня «людина-природа» і річними оцінками учнів із біології й географії. Дівчатка, на відміну від хлопчиків, мали вищі середні річні оцінки з біології й географії та переважно дівчаток за результатами анкетування віднесено до типу «людина-природа», натомість до типу «людина-техніка» віднесено здебільшого хлопчиків; 5) *обернений середній зв'язок* між типами учнів «людина-людина» і «людина-знакова система»: якщо учень мав високий бал за типом «людина-людина», то в нього був низький бал за типом «людина-знакова система» і навпаки; 6) *середній та обернений середній зв'язок* між статтю й відповідями учнів на деякі завдання тесту.

Під час дослідження не було виявлено зв'язку між результатами учнів за завдання тесту і їхніми річними оцінками з предметів природничо-математичного циклу. Однією з причин цього є те, що в завданнях тесту перевірялися не знання, вміння й навички учнів, а їхні вміння застосовувати свої навчальні досягнення й власний досвід у новій і зміненій ситуаціях.

ВПЛИВ ФОРМИ ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ НА РЕЗУЛЬТАТ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ІЗ МАТЕМАТИКИ

Л. П. Дворецька

Досвід запровадження тестових технологій для оцінювання рівня навчальних досягнень учнів показує, що використання завдань у тестовій формі з вибором однієї правильної відповіді із запропонованих чотирьох (п'яти) її варіантів уможливорює вгадування правильної відповіді, що ставить під сумнів об'єктивність результатів оцінювання учнів шляхом тестування.

З метою дослідження впливу форми тестового завдання на результат його виконання учнем відділом моніторингу та оцінювання якості загальної середньої освіти було організовано дослідження на базі експериментальних майданчиків відділу (загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 12 м. Северодонецька, гімназія «Міленіум» № 318 м. Києва). В експерименті було задіяно 116 учнів сьомих класів, які не мали досвіду участі у стандартизованих тестуваннях і не були ознайомлені зі стратегіями виконання тестових завдань із математики.

Методика дослідження полягала в тому, що однакові добірки математичних завдань (розробки автора) було запропоновано учням для виконання у формі тесту, що складався з 15 тестових завдань із вибором однієї правильної відповіді з чотирьох її варіантів (далі – ВОВ) та у вигляді задач із вимогою дати повну розгорнуту відповідь (далі – РВ). Контингенти класів було розподілено вчителями шкіл, в яких проводився експеримент, за ознакою «рівень навчальних досягнень учня», а саме: низький, середній, достатній та високий. Кожну вибірку учнів одного рівня навчальних досягнень розподілено на дві групи. Перша група – учні, які виконували тестові завдання з ВОВ (тест). Друга – учні, які виконували відповідні завдання з РВ (розв’язували задачі, укладені у стандартну для учнів форму контрольної роботи).

Порівняння отриманих результатів за U-критерієм Манна-Уїтні на кожному рівні навчальних досягнень показало, що учні, які мають високий та низький рівні навчальних досягнень, не продемонстрували статистично значущої відмінності між двома вибірками результатів; учні з середнім рівнем навчальних досягнень, які виконували тестові завдання з ВОВ продемонстрували вищі результати, ніж учні, які розв’язували відповідні завдання з РВ ($p = 0,01$); учні з достатнім рівнем навчальних досягнень, які виконували тестові завдання з ВОВ, продемонстрували вищі результати, ніж учні, які розв’язували відповідні завдання з РВ ($p = 0,05$).

Отримані результати дослідження можна вважати попередніми, однак висока значущість відмінності результатів в учнів з середнім та достатнім рівнем навчальних досягнень підтверджує тезу щодо високої ймовірності вгадування відповіді у процесі виконання тестових завдань з вибором відповіді.